రేపటి నిర్ణయం

పి.వి.ఆర్. శివకుమార్

''ఆదిత్య హృదయం పుణ్యం సర్వశత్రు వినాశనం
జయావహం జపేన్నిత్యం అతియం పరమం
శుభం...''

'ఆదిత్య హృదయం' పఠిస్తూ బాత్‌రూమ్‌లోంచి బయటకు వచ్చారు జానకిరామయ్యగారు. మెళ్ళోని జందెంను తువాలుతో తుడుచుకుంటూ వంటగదిలోకి వెళ్ళారు. మరో రెండు నిముషాల్లో ఆదిత్య హృదయం పూర్తయింది. ఈలోగా పీట వాల్చుకుని మడినీళ్ళు పెట్టుకోవడమూ అయింది. సంధ్యావందన ముగిస్తూనే లేచి స్టౌ దగ్గరకు నడిచారు. కాఫీ కాచి, రెండుకప్పుల్లో పోసుకుని ముందుగదిలోకి వెళ్ళారు. మచంమీదే ఇంకాగురకలు తీస్తున్నాడు సూర్యనారాయణ.

''లేవరా సూర్యం, ఆరు దాటుతోంది'' అంటూ అతడిని లేపారు. బద్ధకంగా ఆవులిస్తూ లేచి, తండ్రి బల్లమీద వుంచిన కాఫీకప్పు అందుకున్నాడు. యూనివర్సిటీ పరీక్షలకని అర్థరాత్రి దాకవరకూ మేలుకుని చదువుతున్న కొడుకుమీద జానికి రామయ్యగారికి అమితమైన ప్రేమ!

2

ఆమెపేరు మధుర. జానకిరామయ్యకి ఆమెతో పరిచయం వయసు పదేళ్ళుగా. అంటే పరిచయమై పదేళ్లయిందనికాదు. పదేళ్లవయసులో ఆమెతో పరిచయమయింది. హైస్కూల్లో చేరిన ఏడే జానకిరామయ్యకి ఉపనయనమయింది. 'గుండూ — పిలకా' అంటూ తోటివాళ్ళు ఏడిపిస్తుంటే ఏడుపో, ఉక్రోషమో కాక కోపమే వచ్చేదతనికి.

''ఏరా, క్రీస్తు సిలువమెళ్ళో వేసుకుంటూ, 'ఆమెన్' ప్రార్థనలు చేసే ఏసుపాదం అన్నా, ఒంటిగంట కాగానే తలకు రుమాలు చుట్టుకుని, నమాజ్‌చేసే అబ్దుల్‌భాయ్ అన్నా మీకే వెక్కిరింపూ లేదు. మరి నేను గుండు—పిలకతో సంధ్యావందనం చేసుకుంటే మాత్రం ఎందుకా వెక్కిరింపు?'' అంటూ దెబ్బలాడేవాడు.

''కావాలంటే నువ్వూ వాళ్లని వెక్కిరించుకోవోయ్'' అని వాళ్ళంటే, ''నాకేం మీలాగ బుద్ధిలేదా? ఎవరి మతాన్నిబట్టి వాళ్ళు దేవుడిని ప్రార్థించుకుంటారు. అందుకు ఏడిపించటం ఎందుకు? నేను వాళ్లనీ అనటంలేదు — నన్నూ అనవద్దని చెప్తున్నానంతే! ఇంకోసారి నన్నలా వెక్కిరిస్తే వూరుకోను, జాగర్త!'' అని జవాబిచ్చాడు మొదట్లో. అంతటితో ఆగక తన పిలకపట్టుకు లాగేరని ఇద్దరు ముగ్గురు అబ్బాయిల్ని నిజంగానే చావబాదటంతో అందుకు భయపడేనా జానకి రామయ్య జోలికి రావటం మానుకున్నారు వాళ్ళు. తనచదువూ, వ్యాపకాలూ తనవిగా మెసిలే జానకి రామయ్యకి వాళ్ళు తనతో మాట్లాడక పోయినా ఏ బాధా వుండేదికాదు.

మధుర మాత్రం జానకిరామయ్యతో బాగా మాట్లాడేది. తనయింటి దగ్గర్లోనే వుంటూ, తనక్లాసే చదువుతున్న ఆపిల్ల అందమైన, అమాయకమైన మొహం, కళ్ళూ జానకిరామయ్యని ఆకర్షించాయి. అందుకే అతనూ ఆమెతో మాట్లాడేవాడు. చక్కని బొమ్మలావుండే ఆపిల్లని తనక్లాసు పిల్లలు ఎందుకు ఏడిపిస్తుంటారో మాత్రం అతనికి తెలిసేదికాదు. ఆమె క్లాసులోకి వస్తుంటే అప్పటికే ఆపాటి పరిజ్ఞానం వున్న అబ్బాయిలు, ఈలలు వేసేవాళ్ళు! 'వ్యాపారం బాగాసాగుతోందా?' అనేవాళ్ళు. ఆమె భరించలేని కోపం వచ్చినప్పుడు ఓసారి కళ్లనీళ్ళు

పెట్టుకుని, జానకిరామయ్యని ఆశ్రయించింది,

"చూడు జానీ వాళ్ళు..."

"నాపేరు జానీకాదు. జానకిరామయ్య..." కఠినంగా అన్నాడు అతను.

"అదేలే! పూర్తి పేరుతో పిలవాలంటే కష్టం..."

"నాపేరు కత్తిరిస్తే నాకు కోపం!"

"సరే, చూడు జానకిరామయ్య..." అంటూ వాళ్ళమీద ఫిర్యాదు చేసింది.

"ఒరేయ్, మధుర నేమన్నా అన్నారంటే వూరుకోను." అంటూ బెదిరించాడు వాళ్ళని.

"ఏం, నీసొమ్మేం పోయింది ?"

"ఏం పోయిందా ? ఓసారి మేష్టారితో వెళ్ళి చెప్తే తెలుస్తుంది. మనలాగే చదువుకోవాలని వచ్చిన అమ్మాయిని ఎందుకు ఏడిపిస్తారు మీరు?"

"పోనీ, ఏడిపించం ముద్దుపెట్టుకుంటాం, రమ్మను."

మరు నిముషంలోనే ఆమాట అన్నవాడి దవడ కదిలిపోయింది. అప్పటినుంచీ జానకిరామయ్య వుండగా మధురమీద మాటలదాడి తగ్గింది.

మధుర తల్లి అప్పుడప్పుడు జానకిరామయ్య యింటికి వస్తుండేది. ఆమెని ఎవరో 'రాజా'గారు వుంచుకున్నారనీ, ఆయన వయసులో వుండగానే అకాలంగా మరణించటంతో ఆమె అమాయకత్వం ఆసరాచేసుకుని ఆయన బంధువులు ఆమెకి దమ్మిడీ ఆస్తియివ్వకుండా వీధిపాలు చేసారనీ, తనకి రాజాగారిచ్చిన నగలపుణ్యమా అని, వాటితో నాలుగురాళ్ళు చేసుకుని, కూతురితో, రాజాగారు అంతకుముందే యిచ్చిన పెంకుటింట్లో గుట్టుగా గడుపుతోందనీ, అప్పుడప్పుడు తల్లిదండ్రులు చెప్పుకోగా జానకిరామయ్యకి తెలిసింది. 'అందుకా వాళ్ళు మధురని ఏడిపించేది! సానికూతురనా' అనుకున్నాడు సాలోచనగా.

3

సాయంత్రం వేళల్లో ఆవీధిలోని పిల్లలందరూ ఓచోటచేరి ఆడుకునేవారు చదువులోలాగే ఆటల్లోనూ అందరికీ మొదట వుండేవాడు జానకిరామయ్య. ఒకరోజు ఆటల్లో వుండగా, ఎలావచ్చిందో వచ్చింది ఆమాట :

"ఏరా, మధుర వాళ్ళమ్మ సానిట కదా ?" అన్నాడో అబ్బాయి. తెలిసిన మిగతా పిల్లలు 'అవునవునం'టే, తెలీనివాళ్ళు 'అలాగా?' అన్నారు.

"అయితే మరి దాంతో మనం ఆడుకో కూడదు ఇహనించీ". అన్నాడా అబ్బాయి.

"ఏం ? ఎందుకని?" అడిగాడు జానకి రామయ్య.

"ఎందుకంటే... చెప్పానుగా — అది సానికూతురు."

"అయితే ? ఆటలకీ, దానికీ ఏమిటి సంబంధం ? అది వాళ్ళకులం. అంతే !"

"అందుకే, ఆకులం వాళ్ళతో మనం ఆడ కూడదు."

"అయితే, మీనాన్న మంగలి. వాడి నాన్న వడ్రంగి. మీతో నేనూ ఆడకూడదా?" ఆమాటల్తో రోషం వచ్చింది వాళ్ళకి.

"మీ నాన్న? మీ నాన్న యిప్పుడు గుమాస్తా అయినా, మీ బ్రాహ్మలు ఇదివరకు మంత్రాలు చదివేవాళ్ళు. అదేం గొప్ప ? అందరి దగ్గరా బియ్యం, డబ్బులు అడుక్కునేవాళ్ళు ..." భయపడుతూనే అన్నాడు ఆ అబ్బాయి. అయితే, అతనూ, మిగతా పిల్లలూ వూహించినట్టు జానకిరామయ్య తిరగబడలేదు. శాంతంగా జవాబిచ్చేడు :

"నిజమే. అప్పుడు అది మా వృత్తి. అందులో గొప్పవుందని నేనూ అనట్లేదు. అందులో గొప్ప ఎలా లేదో, మిగతా కులాల్లోనూ తక్కువలేదు. ఎవరికులం వాళ్ళది. ఎవరికి వాళ్ళేగొప్ప. మనం ఆడుకునేందుకూ, కలిసి చదువుకునేందుకూ కులాలు అడ్డురావు మీకిష్టమయితే ఆడండి. ఇష్టంలేనివాళ్ళు పోండి. ఇక్కడినించి వెళ్ళిపోయినా, రేపు బళ్ళోకి రారా ? అక్కడమాత్రం కలిసి చదువుకోరా ?"

వాళ్ళకి జవాబేం చెప్పాలో తోచలేదు.

"సరే, పోరేంట్రా, ఎందుకొచ్చినగొడవ" అంటూ మళ్ళా ఆటలకి పడ్డారు. అప్పటిదాకా బిక్కమొహం వేసుకుని వాళ్ళవాదాలు వింటున్న మధుర మొహం ఆ మాటలకి వికసించింది.

'మా జానకిరామయ్య మంచివాడు' అనుకుంది. కృతజ్ఞతని మాటల్లోపెట్టటం చేతకాక అతని దగ్గరగావచ్చి చెయ్యిపట్టుకుని, "ఇవాళ్టినించీ నువ్వూ నేనూ ఒకే జట్టు" అంది.

4

యస్. ఎల్. సి కి వచ్చేదాకా ఆజట్టు జట్టుగానే సాగింది. గత ఏడాదిగా ఆ వీధిలో ఆటలు తగ్గిపోయాయి. పెద్దమనిషయిందన్న నెపంతో ఆమెతల్లి మధురని ఆటలకి పంపటం మానుకుంది. స్కూల్లో కలుసుకోవటమూ, సాయంత్రాలు ఎప్పుడన్నావచ్చి తెలీని పాఠాలు చెప్పించుకోవడమూ చేస్తుండేది మధుర. ఆ విధంగా వాళ్ళజట్టు సాగుతుండేది. 'అదే మాష్టారు, బళ్ళోచెప్పే అదే పాఠం తనకి అర్థంకాకపోగా, ఇతనికింత చక్కగా ఎలా అర్థమౌతాయో' అని ఆశ్చర్యపోతుండేది మధుర. జానకిరామయ్య పాఠాలు చెప్తుంటే మృదువైన గాత్రంతో అతను వివరించే తీరు, మరుగ్గా మెరిసే అతనికళ్ళు, అందమైన అతని విగ్రహం ఆమెని మరింత ఆకర్షించేవి చెప్పేది వింటూనే, ఆలోచనల్లోకి, కలల్లోకి జారిపోయేది.

బొమ్మలా కళ్ళప్పగించి కూర్చున్న మధురని చూస్తే జానకిరామయ్యకి ఒకోసారి చిరాకు పుట్టేది.

"ఏయ్ మొద్దూ — వింటున్నావా ?" అంటూ హెచ్చరించాడు ఒకసారి. ఆమెనించి జవాబు లేదు.

"మాట్లాడవేం ?" అంటూ ఆమె భుజం మీద చెయ్యివేసి గట్టిగా కుదిపాడు

"ఉఁ..." అంటూ ఉలిక్కిపడి లోకంలోకి వచ్చిన మధుర, తన భుజంమీద అతనిచెయ్యి వుండటంతో, కలల్లోనికోరికేదో వాస్తవంలోకి వచ్చినట్లనిపించి, తనచేతిని ఆ చేతిమీదవేసి భుజానికి అదుముకుంది.

"చెప్పేదివినకుండా ఏమిటా పరధ్యానం? అందుకే స్కూల్లోనూ పాఠాలు అర్థం కావటం లేదు." అంటూ తనచేతిని లాగేసుకున్నాడు జానకిరామయ్య. అతనికీ ఆమె కళ్ళలోని 'కల' వరం ఏదో అర్థమైనట్లే అనిపించింది. మొదటి సారిగా స్పృశించిన కుడిచేతిని ఓరగా ఓసారి చూసుకున్నాడు.

5

మధుర, జానకిరామయ్య ఒకే కాలేజీలో చేరారు. అయితే, హైస్కూల్‌కీ, కాలేజీకీ వాతావరణంలో వుండే తేడా మూలంగా వాళ్ళు హైస్కూల్లో మెసిలినంత స్వేచ్ఛగా కాలేజీలో మెలగలేక పోయేవాళ్ళు. తరుచుగా మధుర మాత్రం జానకిరామయ్య వాళ్ళయింటికి వస్తూనే వుంది. ఇద్దరూ కూర్చుని చదువుగురించో, కాలేజి విశేషాలగురించో గంటా, రెండుగంటలు కబుర్లు చెప్పుకునేవాళ్ళు.

ఆ జట్టూ ఆట్టేకాలం నిలవలేదు. డిగ్రీ సెకండియర్ పూర్తవుతుండగా జానకిరామయ్య తండ్రికి ట్రాన్స్ఫర్ వచ్చింది. అంతకుముందు

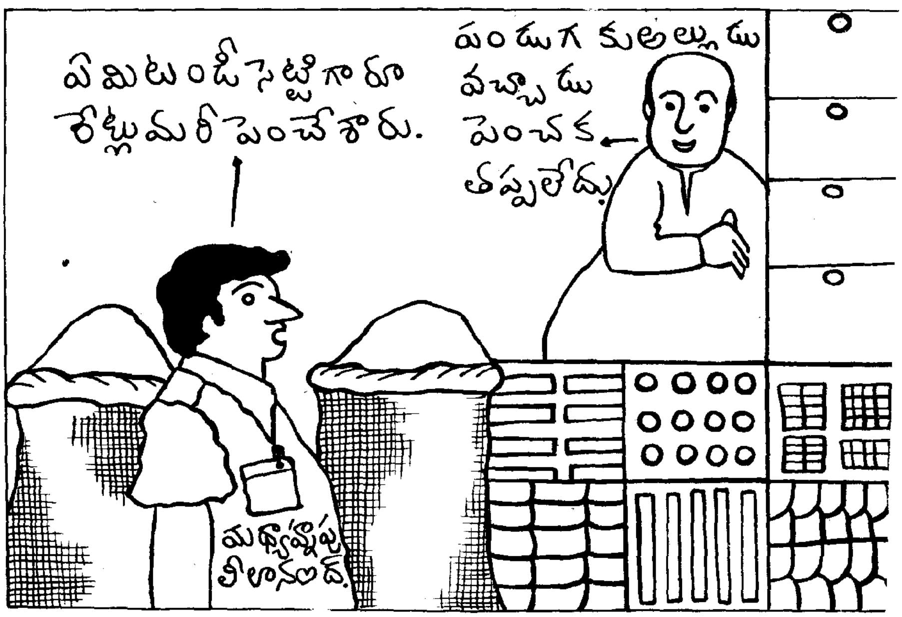

చాలాసార్లు ట్రాన్స్ఫర్ వచ్చినా, పక్కపక్కని వూళ్లే కావటాన, ఆయన కుటుంబాన్ని కదల్చకుండా తనే రోజూ అక్కడికి వెళ్లివస్తూ, ఏడాదో కాగానే తిరిగి అదేవూరికి మార్పించుకుంటూ వుండేవాడు. ఈ సారిమాత్రం మరీ దూర ప్రాంతానికి మారవేసి రావటంతో కుటుంబమంతా ఊరుమారక తప్పలేదు.

మరో నాలుగు రోజుల్లో వాళ్లు వెళ్లిపోతారనగా, ఆరోజు సాయంత్రం వాళ్లింటికి వచ్చింది మధుర కాసేపు కూర్చున్నాక,

''నీతో కాసేపు ఏకాంతంగా మాట్లాడాలి'' అంది ఇద్దరూ మేడమీదకి వెళ్లారు పిట్టగోడ దగ్గర నిలబడ్డాడు జానకిరామయ్య. అతనికి దగ్గర్లో నిలబడింది ఆమె

''అయితే వెళ్లిపోతున్నావా ?'' కాసేపటి నిశ్శబ్దం తర్వాత అంది.

''ఊఁ ...''

''... .   ''

''నాకూ చాలా బాధగా వుంది మధురా! దాదాపు పదేళ్ల స్నేహం దూరం అవుతోం దంటే. .''

''. ... ...''

పది, పదిహేను నిమిషాలు ఏ మాటలూ లేకుండా అలాగే బొమ్మల్లా వుండిపోయారు వాళ్ళు

కనుచీకటి పడుతోంది. దూరంగా పొలాలు చీకటి తెరలు దించుకుంటూ కనిపిస్తున్నాయి పొలాల అవతల రైలుపట్టాలమీదుగా చప్పుడు చేసుకుంటూ రైలుబండి వెళ్తోంది. హఠాత్తుగా అంది మధుర,

''మన స్నేహం దూరం కావల్సిందేనా జానకిరాం ?''

''మరో అయిదారేళ్లపాటు మనం దూరంగా గడిపాక కూడా మనమధ్య స్నేహం దూరమైందన్న బాధ మిగులుతుందంటావా ?'' నెమ్మదిగా అన్నాడు జానకిరామయ్య

రేపటి నిర్ణయం

''నీది రాతిగుండె జానకిరాం!'' అని మాత్రం అందామె. ఆ కంఠంలో సుడులు తిరుగుతున్న బాధ ఆ మూడు పదాల్లోనూ స్పష్టంగా బయటపడింది. ఆమె కళ్ళలో గిర్రున నీళ్ళు తిరిగాయి అతని మనసులో సంప్రదాయానికీ, అనురాగానికీ ఘర్షణ జరిగింది.

ఒకరి మనసు ఒకరికి తెలుసు కానీ సూటిగా బయటపడే సాహసం యిద్దరూ చేయటంలేదు కాసేపటికి మధురే అంది :

''దూరమై ప్రయోగాలు చేయటంకన్న, దగ్గరయే అవకాశం గురించి ఆలోచించలేవా ?''

ఇక తప్పలేదతనికి. తన మనసులోని మాటన్న స్పష్టంగా చెప్పాడు.

''అవకాశంలేదు మధురా. నీకు తెలుసు - మన కులాలు ఒకటి కాదు. కులాలు ఒకటి కాని వాళ్లు ఎందరో యీ రోజుల్లో ఒకటౌతూనే వున్నారు. అది నాకు యిష్టంలేదు. నన్ను నువ్వు ఛాదస్తుడిగా అనుకోవచ్చు. కానీ అది నాకు వారసత్వంగా వచ్చిన ఆస్తి. ఆ ఆస్తిత్వాన్ని నేను పోగొట్టుకోదల్చుకోలేదు.

మునుపటివాళ్లకన్న మన తరం ఎంతో ముందుంది అనుకుంటున్నాం అది నిజం కాదు మనమూ దేవుడిని నమ్ముతున్నాం. రామాయణ, భారతాల్ని పారాయణ చేస్తున్నాం. యుగాల కిందట వెలసిన వెంకటేశ్వరుని సన్నిధికి నిత్యం వేలమంది ప్రయాణాలు కడుతున్నారు. పేటక్గుడి, యింటికో విగ్రహంగా దేవుడిని ఆరాధిస్తూనే వున్నాం ఎన్ని కబుర్లు చెప్పే యువకుడయినా పరీక్షనాడు దేవుడిని తల్చుకోకుండా వుంటున్నాడా ?

మరి దేవుడిని నమ్మి, వేదాల్ని నమ్మి జన్మలన్నిటిలోకీ మానవజన్మ, అందులోనూ బ్రాహ్మణజన్మ గొప్పదన్న వాదాన్ని ఎందుకు తిరస్కరించాలి ? ఈ రోజుల్లో జరుగుతున్న కులాంతర వివాహాల్లో అధికశాతం ముందంజ బ్రాహ్మణులదే! ఎందుకు ? మిగతా కులానికి వున్నంత పట్టింపు బ్రాహ్మలకి లేకపోవటంవల్లనే! మిగతా కులాలు చెప్పుకున్నంత గర్వంగా 'మేం బ్రాహ్మలం' అని చెప్పుకోరేం ? కులాన్ని మర్చిపోవటం, పూజల్ని నిర్లక్ష్యం చేయటం ఘనతగా భావిస్తారేం ?

పిరికితనం మొదటనించీ బ్రాహ్మలు పిరికివాళ్లనే అపవాదువుంది. అదే పిరికితనం యివాళ తమ కులాన్ని గురించి మనసులో గర్వించినా, బయటకు చెప్పుకోవటానికి అడ్డొస్తోంది

ఆ పిరికితనం నాకిష్టంలేదు నేను బ్రాహ్మణుడిని. కులం చెడటం నాకిష్టంలేదు.

స్నేహాలు చేయటానికి, ఒకరికొకరు సహాయపడటానికి, సహజీవనం గడపటానికీ కులాలు మతాలు అడ్డురావు. రానక్కర్లేదు. అలా వస్తే అది సంకుచితత్వం అనిపించుకుంటుంది అంతేగానీ, భిన్నకులాలకి చెందిన యిద్దరు వ్యక్తులు– కేవలం యిద్దరు వ్యక్తులు – పెళ్లి చేసుకున్నంత మాత్రాన, ఆ రెండు కులాలమధ్య సంపూర్ణ బాంధవ్యం నెలకొనదు. కులవ్యవస్థ మాసిపోదు. అంతమాత్రానికే దేశానికి ప్రగతిరాదు.

వర్ణాంతర వివాహాలవల్లే కులవ్యవస్థ మాసిపోతుందనటం సరికాదు. మిగతా అన్నివిధాలుగానూ కులవ్యవస్థ అంతమయినప్పుడు, మనుషులంతా ఒకేకులం అయినప్పుడు, ఇహ వర్ణాలే మిగలవు. వర్ణాంతర అనేపదం అప్పుడు అవసరమేలేకుండా పోతుంది అంతేగాని, భిన్నవర్ణాలకి పెళ్లిళ్లు చేసేసి, ఏదో కొంత ముట్టచెప్పి, పేపర్లలో ఫోటోలద్వారా ప్రగతిని సాధించామని చెప్పుకుని, మళ్లీ స్కూల్లో, కాలేజిలో చేరాలని వచ్చిన ప్రతి విద్యార్థినీ, ఉద్యోగంకోసం వచ్చిన ప్రతియువకుడినీ కులం చెప్పుకోమని నిర్బంధించే విధానం అమలులో వున్నంతకాలం మనం ఏనాటికీ కులాలని విస్మరించలేము ఆ విస్మరణ లేనంత కాలమూ నేమా, నాలాటివాళ్లు కులగౌరవంకోసం తపిస్తూనే వుంటాము. దానికోసం ఏదైనా పణంగా పెడతాము

నాఅభిప్రాయం అర్థమయిందనుకుంటాను.''

అయిదు నిముషాలసేపు అవిరామంగా మాట్లాడినా అతడి మాటల్లో ఆవేశం, వేగంలేవు. నిదానంగా ఆలోచనగా మాట్లాడాడు

మధుర కళ్లవెంట నీళ్లు ధారాపాతంగా కారాయి.

''పోనీలే జానకిరాం, యిన్నాళ్లూ యీ కులం తక్కువదాన్ని స్నేహపూర్వకంగా ఆదరించావు. అంతేచాలు ...'' అంది. ఆమె మాటల్లోని నిష్ఠూరానికి జానకిరామయ్య చలించాడు ఆమె భుజంమీద చెయ్యివేసి, లాలనగా అన్నాడు,

''క్షమించు మధురా! ఆ విధంగా ఎప్పుడూ అనొద్దు. నీది తక్కువ కులం అని నేననటంలేదు. ఎవరికులం వారికి జన్మతః ఏర్పడ్డాయి. అన్ని కులాలనీ సమంగా గౌరవించే సంస్కారం నాకు లేకపోతే,నేను నీతో స్నేహం చేసేవాడినా ? కులాలని బట్టి మనుషుల్ని గౌరవించేతత్వం నాకులేదు. అయితే జీవితాలు కలుపుకోవాలన్నావు కాబట్టి

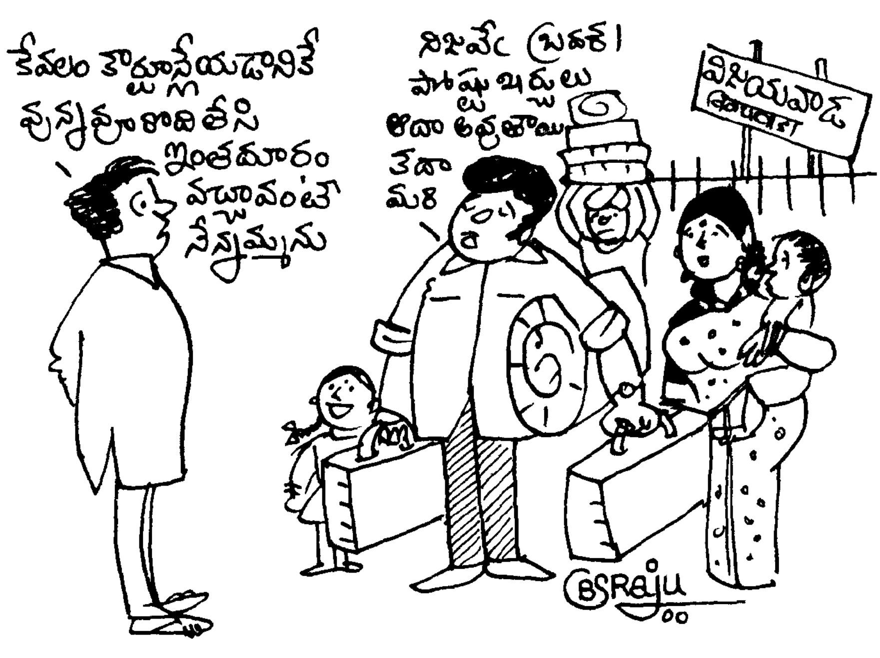

రేపటి నిర్ణయం

నా అభిప్రాయం నిష్కర్షగా నీకు వివరించక తప్పలేదు ''

'పోనీ జానకిరాం, పై జన్మలోనయినా మనిద్దరం ఒకే కులంలో – అది ఏ కులమయినా సరే–పుట్టి, బ్రతుకు పంచుకోవాలని ఆదేవుడిని ప్రార్థిస్తాను '' అంది మధుర ఆమె గొంతులో వింత కంపన ! మరి నాలుగురోజులకే వాళ్ళ వూళ్ళు వేరైపోయాయి

ఆ తరవాతినెల మొదటివారంలో, కొన్ని సర్దుబాట్లు చేసుకోవాలని ఆ వూరికి వెళ్ళిన తండ్రి మోసుకొచ్చిన కబురు జానకిరామయ్యని నిశ్చేష్టుణ్ణి చేసింది మధుర నీళ్ళతోడబోతూ కాలుజారి నూతిలోపడి మరణించిందిట ! ఆమె కాలు ఎందుకు జార్చుకుందో వూహించ గలిగిన జానకిరామయ్య మనసు ఎవరో కొలిమిలోపెట్టి కాల్చినట్లయింది

'పోనీ జానకిరాం ! పై జన్మలో నైనా మనిద్దరం ఒకేకులం ' అన్న మధుర మాటలు చాలా రోజులదాకా అతని చెవుల్లో ప్రకంపిస్తూ వుండి పోయాయి !

6

సూర్యనారాయణ యూనివర్సిటీ పరీక్షల ఫలితాలు వచ్చాయి అతడికి యూనివర్సిటీ రాంక్ రావటం అతడికన్నా, జానకిరామయ్యగారినే ఎక్కువ సంతోష పరిచింది సూర్యనారాయణ సంతోషంగానేవున్నా, అతని ముఖంలో నీలినీడలూ మెదిలాయి

''ఏరా, ఎందుకు ఏవో బాధపడుతున్నావ్ ?'' అంటూ ఆప్యాయంగా అడిగారాయన

''ఇంక మీకు దూరమైపోక తప్పదునాన్నా''

''ఉద్యోగరీత్యా నువ్వుదూరంగా వెళ్ళినా, మనసులో వుంటావు కదురా ! పాతికేళ్ళుగా స్థిరపడ్డ వూరిని విడిచిరాలేకగానీ, రేపు కాలూ, చెయ్యీ ఆడని పరిస్థితివస్తే నువ్వేకదూ నాకు దిక్కు ?'' నవ్వుతూ అన్నారాయన ఎందుకో సూర్యనారాయణ కళ్ళలో నీళ్ళునిండాయి

రిజల్ట్సు వచ్చిన అయిదు నెలల్లోనే సూర్యనారాయణకి గవర్నమెంట్‌లో ఉద్యోగం వచ్చింది తండ్రిని విడిచివెళ్తూ, ఎన్నడూలేనిది – సూర్యనారాయణ తండ్రికి పాదాభివందనం చేశాడు !

7

సూర్యనారాయణ ఉద్యోగమై వెళ్ళిపోయిన తర్వాత, సుమారు మూడు నెలలకి అతడు రాసిన ఓ ఉత్తరం జానకిరామయ్యగారిని తల్లకిందులు చేసింది

పూజ్యులయిన నాన్నగారికి,

ఈ ఉత్తరం మిమ్మల్ని బాగా దెబ్బతీస్తుందని తెలుసు కానీ, తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో మీకిది రాస్తున్నాను

నన్ను చిన్నప్పటినుంచీ గారాబంగా, తగినంత స్వేచ్ఛ యిచ్చి పెంచినందుకు ముందుగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను ఎందుకంటే మీరిచ్చిన ఆ స్వేచ్ఛ, స్వంత ఆలోచనా దృక్పథాలే ఈనాటి నా మనస్థైర్యానికి మూలం

మీ మనసు, మీ పట్టుదల, మీ ఆచార వ్యవహారాలు, మీ కట్టుబాట్లు నాకు బాగా తెలుసు కనుక, మీముందు నిలబడి, మీతో వాదించి, మిమ్మల్ని ఒప్పించలేననీ నాకు తెలుసు అందుకే, ఇలా నా నిర్ణయం పరోక్షంగా మీకు తెలియ జేస్తున్నాను

ఒక్క కులం తప్ప, గుణగణాలు, రూపురేఖలు అన్నిటిలోనూ మీకు అభిమాన పాత్రం కాగల ఓ అమ్మాయితో నేను మనసు కలుపుకుని ఏడాది దాటింది ఆమె యూనివర్సిటీలో నా మనసుకు దగ్గరయింది అయితే, మీరు హర్షించరని స్పష్టంగా తెలుసు గనకే ఆమెని మీకు పరిచయం చెయ్యలేదు

నిన్ననే రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో యిద్దరం దంపతులమయ్యాం మీకై మీరు మనమకి సర్ది చెప్పుకోగలిగి, మమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా ఆహ్వానిస్తే తప్ప, నేనింక మన యింటికి వచ్చే సాహసం చెయ్యలేను

హృదయపూర్వక నమస్కారంతో,
సూర్యనారాయణ

జానకిరామయ్యగారి మొద్దుబారిన మెదడు చాలాసేపటిదాకా స్వాధీనంలోకి రాలేదు అదే ఉత్తరాన్ని పదే, పదే చదువుతూనే వున్నారు

'ఎదిగొచ్చిన కొడుకు చిత్తం చెప్పినట్లు నడుచుకున్నాడు ఇప్పుడిక తన నిర్ణయం ఏది కావాలి ? కొడుకుని అవునని ఆదరించాలా ? కాదని దూరం చేసుకోవాలా ?

ఈనాడు మధుర బతికివున్నట్లయితే ఏమనేది ?

కొడుకుని చేరదీస్తే – 'వయసుడిగిన వాడు నిన్ను ఆదుకోవాలి కదా ! నన్ను తిరస్కరించినంత తేలిగ్గా కొడుకునెలా తిరస్కరిస్తావ్‌లే !' అని అపహసిస్తుందా ?

అలాగని తిరస్కరిస్తే, 'నన్నెలాగూ దూరం చేసుకున్నావ్ మరో తరం మారిన యీనాడైనా, కనీసం కోడల్నైనా ఆదరించ'మని సలహా యిస్తుందా ?

ఏ కారణంగా అయితే మధుర జీవితాన్ని బలితీసుకున్నాడో, అదే కారణంగా దూరమయిన కొడుకుని ఆదరించి, చేరదీసే అధికారం తనకుందా ?'

ఆలోచన తెగటంలేదు జానకిరామయ్యగారికి అలాగే కూర్చుండిపోయారు స్థాణువులా పొద్దువాటారినా చీకట్లు ముసురుకున్నా !

రేపయినా తెల్లవారకపోదు ఆ వెలుగు వచ్చాక అయినా ఆయన ఓ నిర్ణయం తీసుకోక తప్పదు !